

Continuïtat a la UIB

Montserrat Casas va ser elegida rectora de la Universitat de les Illes Balears (UIB) per primera vegada ara fa quatre anys. El 2007 el campus illenc va viure una intensa campanya electoral en què s'enfrontaren els catedràtics d'història econòmica Carles Manera –posteriorment nomenat per Francesc Antich conseller d'Economia del govern balear–, el de física Sergio Alonso, i la de física atòmica Montserrat Casas. Casas havia pactat prèviament amb el quart aspirant, Martí Xavier March, catedràtic de pedagogia. Atès que quedaren tres candidats, tal com marca la normativa electoral l'elecció es féu a dues voltes. La primera hi deixava només

Montserrat Casas és reelegida rectora de la Universitat de les Illes Balears sense oposició.

dos aspirants: Casas i Alonso. Finalment era Casas l'elegida, amb el 59,45% dels vots emesos, enfront del 40,55% que obtingué Alonso.

Quatre anys més. Casas ha tingut un primer mandat marcat per l'adaptació de la UIB a l'Espai Europeu d'Educació Superior, conegut popularment per *pla Bolonya*, que ha

implicat canvis rellevants a tots els nivells a la universitat balear, des de l'adaptació curricular fins a qüestions pedagògiques, passant per canvis a les tasques administratives. En aquests quatre anys, Casas considera que la UIB ha assolit, per una altra banda, “una considerable empena a la investigació de qualitat”. Però també és cert que al final del mandat l'atenció ha estat acaparada per uns pressupostos decreixents, producte de les retallades que el govern balear ha aplicat a totes les despeses, inclosa la destinada a la UIB, que és l'única universitat pública de les illes Balears. El pressupost de la universitat s'ha reduït i tot fa pensar que almenys durant a un any més les coses no milloraran pas. Això, segons Casas, “ens obliga a apostar per l'eficiència al màxim per aconseguir que les retallades afectin tan poc com sigui possible els serveis que presta la UIB”.

Montserrat Casas, reelegida rectora de la Universitat de les Illes Balears.

Un edifici adquirit fa anys per la UIB, el casal de Ca n'Oleo, al carrer de l'Almudaina de Palma, ha estat reformat profundament.

Des de fa uns quants mesos se sabia que Casas aspiraria a renovar el mandat de rectora de la Universitat de les Illes. La incògnita era si hi hauria ningú que li disputàs l'elecció. Finalment no hi ha hagut ningú. Consegüentment, les eleccions foren convocades i només es formalitzà una candidatura, cosa que restà emoció, passió i interès al procés electoral. Per aquest motiu, la participació fou baixa. Res a veure amb la situació de fa quatre anys.

El dia previst per a l'elecció, el dimecres dia 23 de març, únicament acudiren a les urnes 1.490 persones, sobre les 17.188 amb dret de vot. Per categories universitàries, dels professors doctors en participaren un 70,7%; de la resta de professors, un 19%; del personal no docent, un 71,5%; i, finalment, dels estudiants, un 3,3%.

Ara Casas serà nomenada en un acte formal –encara sense data– i iniciarà així el seu segon mandat. Els eixos fonamentals d'aquesta nova etapa, segons les declaracions que ha fet, són tres: primer, culminar la implantació de la docència adaptada a l'Espai Europeu; segon, consolidar la posició de la UIB en l'excel·lència en la investigació; i tercer: refermar el paper de la UIB com a referent a la vida cultural il·lenca

Ca n'Oleo. Precisament per a atènyer el tercer objectiu, assolir la condició de referent cultural essencial a la vida cultural balear, la UIB compta des de divendres de la setmana passada amb un instrument cabdal.

El casal de ca n'Oleo, al bell mig de Palma, que ja és seu del Consell Social de la UIB, seu permanent de l'Institut d'Estudis Catalans, seu per a aules per a determinats seminaris i màsters de la UIB i, també, seu de diverses activitats socials i culturals de la Universitat. En definitiva, la seu del campus al centre històric de Palma, al carrer més antic de la ciutat, el de l'Almudaina, on hi ha la porta d'entrada de la muralla de la Madina Mayurqa musulmana i on també es poden veure les restes de la muralla romana.

Can n'Oleo és un casal de base gòtica, al qual en el transcurs del temps, fins al segle XVIII, s'anaren superposant ampliacions i reformes de diversos corrents estilístics. Aquest edifici, també conegut per Can Vibat, va ser adquirit per la UIB l'any 1994. Aleshores feia més de dues dècades que restava abandonat. Essent, com era, de gran valor històric, patrimonial, arquitectònic i artístic per a la ciutat i per a les Illes, la UIB, encara sota el mandat del rector Nadal Batle, decidí de comprar-lo. La idea era de fer-hi una reforma profunda immediatament, cercant pressupost a l'administració autonòmica.

Però aquesta iniciativa es trobà tot d'una amb dificultats de finançament que ajornaren l'obra un any i un altre. Mentrestant, Nadal Batle va ser substituït pel rector Llorenç Hugueta (1995-2003), aquest va ser succeït per Avel·lí Blasco (2003-2007) i fins a l'últim tram del seu mandat no començaren les obres que han durat més de cinc anys. Finalment,

Montserrat Casas (2007-2011), fou la rectora que inaugurarà divendres passat la magna obra.

Les obres, que començaren el juny del 2006, van ser dirigides pel conegut arquitecte Pere Nicolau –autor, entre més, de l'aeroport de Palma–, acompanyat per la seva filla Marióna, també arquitecta. Tota l'actuació ha tingut un cost de 4,5 milions d'euros, més de tres vegades els 1,4 milions que s'havien pressupostat quan les obres havien de començar. Tota la despesa ha anat a càrrec de la conselleria d'Educació i Cultura del govern balear.

Les obres s'han allargat tant perquè han resultat extremadament complicades. S'havia previst que durassin un any o dos, però tot d'una d'haver començat es va veure que la situació de l'edifici era realment complicada, amb zones en estat de ruïna, amb ampliacions que literalment estaven sobre una construcció veïna, afegits que no aportaven res històricament ni artísticament... En definitiva, amb complicacions molt severes que han fet que les obres s'hagin allargat quasi cinc anys.

Finalment és un realitat i ca n'Oleo ha recuperat l'esplendor d'uns altres temps. Especialment dos dels elements arquitectònics més excel·lents que presenta: l'escala gòtica, que és única a tot Mallorca, i la façana renaixentista que dona al pati. Val a dir que aquests dues peces han estat preservades tal com eren quan foren construïdes.

Miquel Payeras